

PILAR ARNAU I SEGARRA

Aina Moll i Marquès
(1930-2019)

**Filòloga i activista
per la normalització del català**

PRÒLEG D'ISIDOR MARÍ

EDICIONS **DOCUMENTA** BALEAR

30 anys

2021

Pròleg

El perfil humà global d'una gran dona singular

En moments i ocasions diverses, sobretot al llarg dels darrers anys, s'han escrit un nombre considerable de textos sobre Aina Moll, especialment sobre els aspectes més rellevants de la seva projecció pública.

Tanmateix, aquesta biografia feta per Pilar Arnau i que ara té a les mans el lector, gràcies a l'extensa i minuciosa documentació aplegada, a la proximitat del punt de vista i a l'estil amè amb què ens és presentada, té l'encert d'oferir una imatge molt més completa i assequible del conjunt de la vida d'Aina Moll.

En efecte, llegint aquest llibre es pot comprovar que Pilar Arnau s'ha aproximat a la trajectòria vital d'Aina Moll amb la voluntat d'integrar-hi tots els moments i totes les dimensions del recorregut.

En primer lloc, l'accés als arxius personals i a la documentació i als testimonis familiars ens permet de conèixer amb detall com es va perfilar el caràcter i com es va configurar gradualment la formació de la filla primogènita de Francesc de Borja Moll, unes etapes que ens ajuden a entendre les seves iniciatives posteriors i les motivacions que les van impulsar. El recurs a la correspondència privada en alguns d'aquests episodis ens acosta a la màxima familiaritat amb l'entorn immediat d'Aina Moll, amb les vivències i connotacions més personals.

Les peripècies viscudes per Aina Moll entre la seva etapa formativa, els seus inicis en la recerca filològica i la gradual definició de la seva activitat professional hi són també exposades de manera ben completa i aclaridora. I és aquí segurament on més podem comprovar com els objectius personals d'una universitària brillant cedeixen generosament el pas al sentit de responsabilitat envers l'interès col·lectiu de les iniciatives lexicogràfiques i editorials del seu pare Francesc de Borja Moll —tal com ell havia fet amb l'objectiu descomunal que havia emprès i li havia llegat Alcover— i a centrar-se després en la voluntat de servei a la societat immediata per mitjà de la docència i el compromís amb la recuperació i el futur de la llengua catalana.

El treball de Pilar Arnau ens acosta a continuació a la implicació creixent d'Aina Moll en els debats lingüístics i polítics dels darrers anys del franquisme i de la transició dels anys setanta, un període indispensable per contextualitzar la decisió posterior d'assumir la direcció de la política lingüística de Catalunya, en un moment crucial per a la trajectòria d'Aina Moll i també per al conjunt de la nostra comunitat lingüística.

Després d'una síntesi precisa i clara d'aquesta etapa a la Generalitat de Catalunya, també resulta il·lustrativa la descripció del difícil context polític en què Aina Moll va intentar, durant els anys noranta, coordinar des de fora les iniciatives de normalització lingüística d'unes institucions polítiques insulars amb posicions polítiques i graus d'implicació molt heterogenis. Un repte potser massa difícil per a Aina Moll, malgrat l'empenya i la capacitat de generar consensos que la caracteritzaven.

El llibre es clou, lògicament, amb una referència igualment completa als darrers anys d'Aina Moll, amb la seva incorporació a la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, amb la seva perspectiva alhora crítica i esperançada respecte a l'evolució de la llengua catalana, i amb la consignació dels

reconeixements i l'estimació col·lectiva de què va ser objecte merescudament, abans i després del seu traspàs.

En definitiva, Pilar Arnau ens proporciona, com dèiem, una visió a la vegada molt general, molt detallada i molt humana de la vida i l'obra d'Aina Moll, i ho fa amb un estil proper i des d'una plena identificació empàtica amb ella, com a exponent de la capacitat exemplar d'una dona per a obrir-se camí fins a unes posicions socials rarament assequibles en aquell temps.

I sí, Pilar Arnau, tant de bo hi hagués moltes Aines Moll.

Isidor Marí Mayans